AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2018 / 15 • Şubat 2018

FRANSA CUMHURBAŞKANININ 'ERMENİ DOSYASI' İLE ANLATMAK İSTEDİKLERİ

AVİM

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Fransada Ermeni diasporasının çatı örgütlenmesi olan Ermeni Teşkilatları Koordinasyon Konseyinin yıllık yemeğine katılarak, 1915 olayları ile ilgili açıklamalarda bulunmuştur.[1] Macron, 31 Ocakta katıldığı davette Ermeni soykırımını anma gününün milli takvimde yer alacağını beyan etmiştir.[2] Soykırımı inkâr suçunun tekrar Fransız parlamentosunun gündemine alınması gerektiğini de söyleyen Macron, 1915 olaylarının soykırım olarak tanınması mücadelesinin aynı zamanda soykırımın inkârıyla mücadeleden geçtiğini belirtmiştir. Bu nedenle Fransız parlamentosunda gelecek aylarda bu konunun yeniden gündemine almasının çok önemli olduğunu söylemiştir.[3]

Macronun bu beyanları Ermeni basını tarafından, 2017 Fransa Cumhurbaşkanlığı seçim yarışı sırasında verilen sözler ile bağdaştırılmıştır. Hatırlanacağı üzere Macron, 24 Nisan 2017de seçim kampanyası çerçevesinde Ermeni iddialarına olan desteğini sürdüreceğini belirtmiştir.[4] Seçim kampanyasının üzerinden neredeyse bir yıl geçtikten sonra, Macronun soykırımı inkâr suçunu tekrar gündeme getireceğini açıklaması, Ermeni basını tarafından, seçim vaatlerinin yerine getirilmeye başlanması şeklinde yorumlanmıştır. Ancak, Fransa Anayasa Mahkemesinin, Perinçek kararının da etkisi ile 27 Ocak 2017de aldığı, bazı suçların reddinin suç sayılmasına yönelik karar, açık bir şekilde soykırım iddialarını reddetmeyi bir suç sayan hukuki düzenlemelerin Anayasaya aykırı olduğunu ortaya koymaktadır. Anayasa Mahkemesi, tarihi tartışmalarla kararlaştırılması gereken olayların yasallaştırılmasının belirsizliğe neden olduğunu ve ifade özgürlüğüne gereksiz ve orantısız bir saldırı olduğunu söylemektedir.[5] Türkiye-Fransa ilişkileri açısından oldukça önemli bir gelişme olan bu kararın üzerinden bir yıl geçmeden, Macronun bu konuyu tekrar parlamentoya taşıyacağını söylemesi, ancak Türkiyeye yönelik suçlamalarda bulunulması taleplerini de reddetmesi, konuşmasının ardında başka bir amaç olduğuna işaret etmektedir.

Macron konuşmasında 1915 olaylarını, daha önce pek çok kez kullanılan ve artık basmakalıp bir söylem haline gelen 20. yüzyılın ilk soykırımı olarak adlandırmıştır.[6] Fakat Macronun, bu sözleri söylerken, Alman İmparatorluğunun 1904-1908 yılları arasında Namibyada Hererolar ve Namalara yönelik katliamlarını göz ardı ettiği görülmektedir.

Namibya Olayları daha önce, Haziran 2016da Almanyanın 1915 olaylarını soykırım olarak niteleyen parlamento kararını alması ile de gündeme gelmiştir. 1904-1908 yılları arasında

Namibya da 90.000 kişinin hayatını kaybettiği bu katliamların, soykırım olarak nitelendirilmesi yönündeki tartışmalar alevlenmiştir. Berlin, resmi olarak bu iddialara bir cevap verememekle birlikte, iddiaları yalnızca teknik yönden reddedebilmiştir. Almanyanın savına göre soykırım tanımlaması yapılması için 1948 Soykırım Sözleşmesinin geriye işletilmesi gerekmektedir.[7] Bunun haricinde Alman yetkililer tarafından bilinçli bir şekilde katliam yapıldığı ve emir verildiği konusuna herhangi bir yalanlama getirilmemiştir. Hatta, 2004 yılında, Alman İşbirliği ve Kalkınma Bakanı olan Wieczorek-Zeul Namibya ziyareti sırasında, Alman İmparatorluğunun Namibya olaylarındaki sorumluluğunu dile getirerek, kişisel olarak af dilemiştir. Katliamların bugünkü literatürde soykırım suçu olarak adlandırılabileceğini ifade eden Wieczorek-Zeulun beyanı dikkate alındığında, 20. Yüzyılın ilk soykırımı şeklindeki bir ifade ancak Namibya Olaylarına atıfla söylendiğinde anlamlı bir görünmektedir. Oysa 1915 Olaylarının soykırım olarak adlandırılabilmesi için hem maddi hem de manevi unsurlarda eksiklikler bulunduğu ortadadır.[8] Bu nedenle, Fransa Cumhurbaşkanı "20. Yüzyılın ilk soykırımı ifadesini kullanırken aslında Almanyanın kabul etmek istemediği bu karanlık tarihe bir atıfta bulunmaktadır.

[1]French President Macron Pledges to Add Armenian Genocide to French Calendar and to One Day Visit Artsakh. *Armenian Weekly*. 01 Feb 2018. https://armenianweekly.com/2018/02/01/macron-ccaf-2018/

[2]Macrons pro-Armenian decisions meet expectations of local community CCAF. *ArmenPress*. 03 Feb 2018. https://armenpress.am/eng/news/921363/macrons-pro-armenian-decisions-meet-expectations-of-local-community---ccaf.html.

[3]Macron Ermeni Dosyasını Açacak. *Sputnik.* 31 Jan 20108. https://tr.sputniknews.com/avrupa/20180131103205440O-macron-ermeni-dosyas-acacak/

[4]Emmanuel Macron seçim kampanyasına Ermeni "soykırımını" anarak başladı. *EuroNews* . 24 April 2017. http://tr.euronews.com/2017/04/24/emmanuel-macron-secim-kampanyasina-ermeni-soykirimini-anarak-basladi

[5]Fransada 1915 Olaylarının Reddi Suç Sayılmayacak . *Sputnik*. 27 Jan 2017. https://tr.sputniknews.com/avrupa/201701271026953786-fransa-ermeni-soykirimi-yasa-iptali/

[6] French president fulfills promise to add the Armenian Genocide commemoration date to French calendar. *Panorama*.31 Jan 2018. https://www.panorama.am/en/news/2018/01/31/French-president/1898232

[7] Tulun, M. Oğuzhan. Soykırım ve Almanya-II. *Avim.* 13 October 2017. http://avim.org.tr/tr/Analiz/SOYKIRIM-VE-ALMANYA-II

[8] İbid.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: AVİM, . 2026. "FRANSA CUMHURBAŞKANININ 'ERMENİ DOSYASI' İLE ANLATMAK İSTEDİKLERİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2018 / 15. Şubat 15. Erişim Ekim 30, 2026. https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/FRANSA-CUMHURBASKANININ-ERMENI-DOSYASI-ILE-ANLATMAK-ISTEDIKLERI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır